

Bewaarcoach

Geen verloren race

In het afgelopen bewaarseizoen heb ik u meegenomen in een 'eigen' aardappelcel en verslag uitgebracht van een bijzonder moeilijk te bewaren partij. Onlangs is de box opengedaan voor aflevering en dat bracht voor het eerst het resultaat van alle inspanningen in beeld.

Veel droge aardappelen, gelukkig, maar ook nog die natte plek die maar bleef lekken. Het is mij duidelijk dat hier een fout in de luchtverdeling van de bewaarruimte zit, waarover ik al eerder mijn vermoeden heb uitgesproken. In een normaal jaar zou die onopgemerkt blijven, maar in een glaspartij krijg je de aardappelen op zo'n plek niet droog. Een ander opvallend punt aan deze partij is dat nog steeds twee procent aardappelen water af zijn blijven geven. Als je dat ziet, dan weet je zeker: wanneer ik hier niet iedere dag lucht op gezet zou hebben, dan waren we letterlijk en figuurlijk in de nesten geraakt. Die veel water bevattende aardappelen die door de hele box voorkwamen, hebben ook enkele drukplekken opgeleverd, maar niet overal. En dat verbaast me wel. Een verklaring heb ik hier nog niet voor, maar ik ga hier zeker naar op zoek. Hoogstwaarschijnlijk heeft dit te maken met een fysiek verschil tussen primaire en secundaire knollen. Feit is dat de aanwezigheid van drukplekken zelf niet vreemd is. Na 1107 draaiuren met externe lucht, tegen normaal 240 uur en 1221 draaiuren intern, normaal ook 240 uur, is dit niet abnormaal. Nog een ander feit is dat ik deze aardappelen nooit had kunnen blijven bewaren zonder kachel. Deze heeft in totaal 506 uur gedraaid, tegenover nul uur in een normaal jaar.

Wat zeker ook heeft bijgedragen aan de houdbaarheid is de mechanische koeling, die nog 406 uur heeft aangestaan. De koeling heeft er namelijk voor gezorgd, dat de producttemperatuur vanaf half maart geheel constant is gebleven. Zonder de koeling zouden de aardappelen met die hoge april- en meitemperaturen niet op temperatuur te houden zijn geweest. Iedere aardappelbewaarder weet dat bij een oplopende producttemperatuur de knollen sneller verouderen en dat geeft op zijn beurt weer warmteproductie door het product zelf. Bij de 'eigen' bewaarpartij is dat gelukkig niet voorgekomen en al met al zijn de afleveringscijfers nog niet al te dramatisch. In totaal is 22 procent van het oorspronkelijke gewicht weg geventileerd. Het overgebleven percentage glazige aardappelen lag onder de twee procent en het gemiddelde onderwatergewicht bedroeg 360 gram. De bakkleur in de monsters scoorde een gemiddelde van anderhalve punt.

Wat kunnen we hier nu van leren? In elk geval dat we het bij vergelijkbare omstandigheden volgende keer beter kunnen doen. Zo heb ik achteraf gezien in de eerste twee weken te weinig geventileerd. En ook had ik de kachel moeten gebruiken om vanaf het begin de luchtvochtigheid zo snel mogelijk op een RV van 95 procent te brengen. Bovendien had de box door de combinatie van verdamping en temperatuurdaling te kampen met te grote temperatuursverschillen tot wel drie graden binnenin de partij. Bij een glaspartij als deze ontkom je er niet aan om vanaf dag één te ventileren op de RV regeling en niet pas vanaf een aantal maanden. Angst is ook een slechte raadgever. Ik ben ook regelmatig geschrokken van het blijven lekken van de box. Maar ook als een aardappelpartij tot op de laatste dag acht liter per dag blijft lekken, dan is zo'n partij nog geen verloren race. Toch hoop ik

met u dat het volgende bewaarseizoen wat gladder verloopt dan deze bijzondere. Ik zie ernaar uit.

Harry Goos